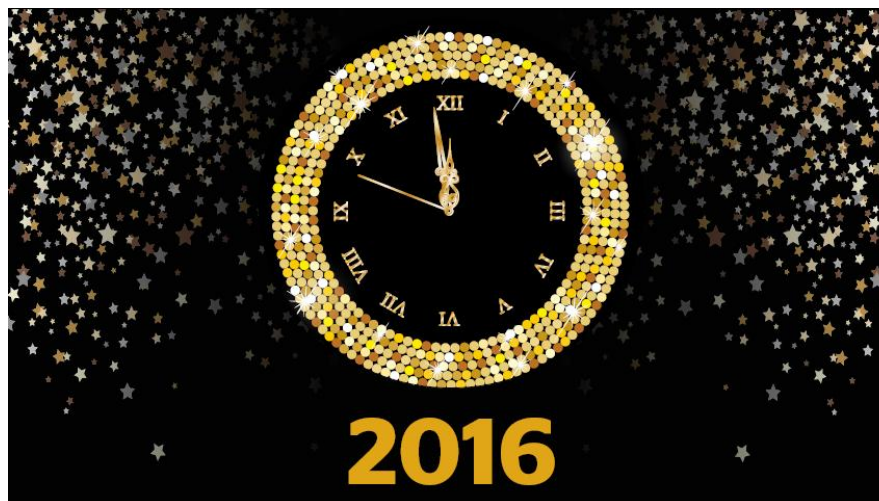

PO TAURAGNŲ DANGUM

Tauragnų krašto bendruomenės laikraštis

2016 sausis Nr.81

Sausio mėnesio jubiliejai Sveikiname!

50 metų jubiliejų švenčia tauragniškę **Giedrė Tubelienė**;

60 metų sukanka **Valentinui Valiui** iš Klykių kaimo;

70 metų jubiliejų švenčia tauragniškis **Povilas Kurlavičius** ir **Stasys Sipavičius** iš Pilkenių kaimo;

75 metų sukaktį švenčia **Marijona Danutė Kindurienė** iš Sirvydžių, **Bronė Narvaišienė** iš Rukšėnų kaimo ir **Genovaitė Irena Mameniškienė** iš Aukštaglynio vs.;

80 metų sukanka **Onai Musteikienei** iš Stūglių kaimo, **Onai Andriusevičienei** iš Gaidžių ir **Algimantui Jonui Laurinavičiui** iš Bajorų;

85 metų sukaktį švenčia tauragniškę **Aldona Liucija Kulbačiauskienė** ir **Aldona Ona Šuminienė** iš Šuminų kaimo;

90 metų jubiliejų švenčia **Veronika Raudonienė** iš Klykių, **Vytautas Antanas Dausa** iš Juodiškių vs. ir **Ona Kurpienė** iš Lukošiučių kaimo.

KVIEČIAME

Sausio 13 d. 14 val. Laisvės gynėjų dienos 25-mečio minėjimas. Dokumentinio filmo „Lietuvos kronika. Sausio 13-osios įvykiai“ peržiūra kultūros namuose. Atminimo laužas (miestelio centre, prie paminklo).

Sausio 22 d. Pasaulinė Sniego diena. Renginio tikslus laikas ir programa bus paskelbta vėliau (priklausys nuo oro sąlygų). Sekite skelbimus.

*Per metus mūsų vyzdžiuos
Pasikeitė žemės peizažas.
Ir Naujiesiems atėjus
Atsispindi jisai
Mūs akių šviesoje.
Per metus mūsų širdys
Sutaupė nemaža gerumo.
Ir Naujiesiems atėjus
Mes jį išdalinkim
Brangiausiems draugams.
Per metus mūsų darbas
Kaip vaikas paaugo ant rankų.
Ak, kaip gera Naujiesiems atėjus
Parodyt gyvenimui jį!
Per metus mūsų meilei
Lyg paukščiui sparnai sutvirtėjo.
Tik neleiskim
Naujiesiems atėjus
Tam paukščiui iš sielos išskrist.*

Kęstutis Astrauskas

Sausio 22 dieną 18 val. Tauragnų kultūros namuose – **Arvydo Vilčinsko koncertas.**
*Bilietas 4 Eur; vaikams – 2 Eur
Koncerto dieną – 5 Eur
Bilietai jau parduodami.*

Vasario 9 d. 13 val. tradicinės Užgavėnės aikštelėje prie seniūnijos.

Laužas, blynai ir žaidimai. Lašininio ir Kanapinio kova. Morės deginimas ir kitos linksmybės.

Danguolė Grabauskienė „Rytų Aukštaitijos etnografinių kaimų slėpiniai“ atiduoti skaitytojams

Gruodžio 19 dieną Tauragnų kultūros namuose buvo pristatyta knyga „Rytų Aukštaitijos etnografinių kaimų slėpiniai“. Leidinys parengtas įgyvendinant Šv. Kazimiero ordino Utenos apskrities komiteto projektą „Rytų Aukštaitijos regiono Utenos krašto etnografiniai kaimai. II etapas“. Leidinio sudarytoja – Zita Mackevičienė. Atsiminimus apie etnografinius kaimus užrašė Danguolė Grabauskienė, Bronė Juknevičienė, Nijolė Šuminienė. Knygą išleido UAB „V3 studija“. Knygos parengimą ir išleidimą finansavo Lietuvos kultūros taryba.

Į knygos pristatymą atvyko Šv. Kazimiero ordino kanclerė Virginija Apanavičienė su ordino narėmis, leidyklos „V3 studija“ direktorius Vidmantas Valentas, leidybos ir IT projektų vadovė Jūreta Valentienė, dizaineris Valentinas Kiauleikis, Utenos kultūros centro direktorė Asta Motuzienė, pavaduotoja Regina Katinaitė-Lumpickienė, atsiminimų pateikėjai, jų giminės, laikraščio „Utenos diena“ redaktorius Vytautas Ridikas. Susirinko gausus tauragniškių būrys.

Koncertavo Utenos vaikų lopšelio-darželio „Želmenėlis“ folkloro ansamblis „Kupolytė“ (vadovė Elena Kiškienė) ir UKC Tauragnų skyriaus folkloro ansamblis (muzikos vadovė Vilma Valienė).

Renginį vedė Utenos r. savivaldybės kultūros skyriaus vyr. specialistė, Šv. Kazimiero ordino vicekanclerė Zita Mackevičienė.

Tokie faktai. Už jų, žinoma, slypi gal poros metų darbas (nuo projekto parašymo iki knygelės išleidimo). Mano nuomonė, žinoma, yra subjektyvi, juk knygelės turinį išmokau kone atmintinai, kai reikėjo redaguoti, taisyti, tikslinti informaciją. Gal todėl knygelė man labai miela ir „gyva“. Su „savo“ kaimais susigyveno ir Bronė bei Nijolė. Turbūt lengviausia buvo Nijolei, jai nereikėjo prisijaukinti pašnekovų, juk beveik visi Šuminų kaime – vyro giminės ar labai gerai pažįstami. Mes gi su Brone kalbinome visai iki tol nepažįstamus žmones (išskyrus Janę Kriugiškytę).

Leidinio pristatymas buvo labai šiltas, juk jam vadovavo mums visiems gerai pažįstama Zita Mackevičienė, stebuklingai sugebanti kiekvienam surast gerą žodį, kartais atrodo, kad net dalinanti jį avansu (čia aš apie save). O leitmotyvu skambėjo poeto Justino Marcinkevičiaus žodžiai:

O tėviške, drugeli mano margas!
Po tavo sutrūnijusiu slenksčiu
lig šiol dar guli stebuklingi žodžiai,
kurių turbūt jau niekam nebereiks.

Apie etnografinių kaimų likimą užsiminė ne vienas kalbėjęs knygelės pristatyme. Tačiau ne vienas ir pasidžiaugė, kad dar pavyko kažką surinkti, dar suspėta paklausti, suspėta išgirsti... Deja, daug kur ir pavėluota. Praeitį menanti karta pamažu išeina negrįžamai. Laikas viską griauja, keičia kaimo kraštovaizdį, užmaršties dulkės

Nijolė Šuminienė dėkoja Šuminų kaimo gyventojai Aldonai Šuminienei

Dėkojame ir projekto vadovei Zitai Mackevičienei

Knygelę prisiminimų autoriaus Jono Bivainio (kairėje) rankose ir pas skaitytojus

nukloja kažkada sutiktų žmonių gyvenimus. Džiaugėmės, kad atvyko nors dalis prisiminimų autorių: Jonas Bivainis, Genė Klimanskienė, Nastė Kurmienė, Rimantas Šuminas, Aldona Šuminienė.

Knygelė mus pasitinka labai gražiu **Zitos Mackevičienės** įvadiniu straipsneliu, taikliai užčiuopiančiu kiekvieno kaimo savitumą, o dar tarmiškai parašytu. Pacituosiu gabalėlį teksto: „Kažna kur ambrija šuniokas. Par Baluoša ežerų nusritančiu aidu garsiausiai muroja paskutine likus Šuminų kaima gospadorių Nastutes ir Vytauta Kurmių Žaloji, nesuprasdama kal da lig pavakares niekas jas nama neveda. Gražiausiu perkusiniu muziku bumbasi abaliokai Varniškių girininkės Janinas Krugiškytes sadely, a Strazduos sulėkį vaikai ir gimines paskutines bulbelas baigia nusrinkte iš smelėta kaima dirvanioka. Vaisnoriškes pamiškėm čeža grybautųjų tuntai, timpia kašelas pilnas baravykų, raudanykių, lepšiočių... Šiaudinišky Janiuka Bivainia bityni paskutiniai darbai bitelas ruošiant žiemai – visur da pilna gyvybes, juda, kruta – sakytum sustojusiam laiki – pačioj gražiausiąj Letuvas vetelaj – Tauragnų seniūnijas etnografiniuos kaimuos. A dungum gražiausias lakia paukščių virtines, ieškodamas šilumas ir žymėdamas paskutiniu klyksmu kelių nama.“

Apie etnografinių kaimų slėpinius labai šiltai rašo ir etnologė **Gražina Kadžytė**, prisimindama laiką iš studentiškų vasaros

Pasidžiaukime kartu

(informacija ir nuotraukos iš interneto)

2015 m. gruodžio 15 d. Ignalinos krašto muziejuje vyko etnografinių regionų metams skirtas renginys „Kalėdinė nuotaika karpiniuose, žodžiuose ir dainose“. Čia vyko ir Utenos kūrėjų karpinių paroda, kurioje kar-

ekspedicijų, užbaigdama straipsnelį prasmingais, meile Aukštaitijai alsuojančiais žodžiais: „Pastarųjų metų ekspedicijos dalyviai, lankę senuosius etnografinius kaimus, jau kalbėjo su kitais žmonėmis. Kai kurie iš jų, tęsiantys šeimos tradicijas, ištikimybę protėvių įgyventoms vietovėms saugo ir vietinės žinijos likučius. Kiti čia yra naujakuriai, naujomis aplinkybėmis atkilę, įsikūrę, ir nuo to, ką jie atsinešė iš savo gimtinių bei giminių paveldo, ką sugebės išgirsti pušų ošime, ežerų ir upelių bangų pliuškenime, sapnuose, aplankančiuose senąsias sodybas, bus sukurta nauja gyvenimo prasmė, dėliosios vėlgi kitoks etninis paveldas. Tačiau vis tiek tai bus Aukštaitija – rytinė, saulinė, ežerinė, raistinė, šilinė – patekanti per šimtamečius ažuolus ir liepas (ne tik Varniškėse)“.

Dabar knygelė jau atiduota skaitytojams. Būtų smagu sulaukti jūsų minčių, komentarų. Tikimės, kad šioje knygelėje kiekvienas iš jūsų rasite širdžiai mielų dalykų, o galbūt ji paskatins rinkti medžiagą ir apie savo gimtąjį kaimą.

I knygos pristatymą susirinko gausus svečių ir tauragniškių būrys

tu su kitomis uteniškėmis dalyvavo ir tauragniškę **Lina Paukštienė** (ją ir matome nuotraukoje).

Baigiantis metams buvo apdovanoti geriausi Utenos r. sportininkai. Kartu su jais apdovanota ir **Marija Šyvytė** (lengvoji atletika) iš Balčių kaimo. Stovi trečia iš kairės.

KALĖDINIAI RENGINIAI

Aldona Tartilienė

Kalėdų džiaugsmas sušvito gerais darbais

Vilniuje

Prie Kalėdinės eglutės mokinukai ir darželinukai

Sveiki sulaukę 2016-ųjų. Tegul šie metai šildo artimųjų šypsenomis, neša gerumą, te netrūksta laimės, supratimo, paguodos, apkabinimų. Kad ir kokie buvo praėjusieji, kad ir kokiomis spalvomis nusidažė, kad ir kaip juos pabaigėme, dabar turime progą pradėti iš naujo.

Tauragnų mokyklai 2015-ieji atnešė daug žinių ir džiaugsmo. Didžiuojuosi mokiniais, jų pasiekimais, džiaugiuosi sulaukdama gerų įvertinimų. Metus, įsibėgėjus adventui, pabaigėme su ilgai lauktu ir mokinių išsvajotu šventiniu šurmuliu. Mūsų šventės prasidėjo dar gruodžio 17 dieną, kai su mokiniais išsiruošėme į Vilnių. Keliovome žiūrėti Keistuolių teatro spektaklio „Pyp Pyp“, kuris, kaip ir visi jų spektakliai, stebino, džiugino ir ilgam paliko įspūdį. O būnant sostinėje tokiu stebuklingu laiku, privalu užsukti ir į Katedros aikštę, kuri prieš šventes mirgėte mirga nuo didžiulės eglės žiburėlių ir vilioja kalėdinio miestelio riešutų ir spurgų kvapais.

Grįžę namo, ruošmės šventinei popietei „Jau kvepia Kalėdom“. Valgyklos salėje sužibo vaikučių papuošta mišku kvepianti žaliaskarė eglutė – šventinė nuotaika iškart pakilo kone dvigubai. Laikas bėgo kaip pašėlęs: likus porai dienų iki didžiųjų švenčių visi kartu su meile ir linkėjimais kepėme kūčiukus, virėme kisielių, rašėme artimiesiems laiškus, o Kūčių išvakarėse į mokyklą rinkomės gražūs, spalvingi, išsipustę – atėjo diena, kai susirinkusiam dideliame svečių būriui pristatėme ilgai ruoštą ir dar ilgiau lauktą šventinę programą. Ir tada mus aplankė Kalėdų Senelis ir jo padėjėja Bobutė. O taip, laimės buvo sočiai – visi kartu šokome, dainavome, žaidėme. Ir, aišku, kiekvienas gavome dovanų. Už tai esame labai dėkingi mūsų seniūnui Alvydui Danauskui bei jo pagalbininkėms Laimutei ir Ingai. Po šventinės programos kartu su atėjusiais svečiais vaišinomės pačių pagamintais skanumynais, žolelių arbata. Renginyje dalyvavę tėveliai džiaugėsi galimybe pamatyti savo vaikų parengtas programas ir kartu pabūti spalvingame vaikystės pasaulyje, kur viskas taip tyra, tikra, kur jauku.

Nuoširdžiai dėkojame Valdai ir Edmundui Žebeliams už meistriškai atliktus vaidmenis ir atvežtus linkėjimus iš tolimos ir stebuklingos Laplandijos. Taip pat už materialinę paramą dovanėlėms dėkojame geradariam žmogui, kuris nepanoro, kad būtų pagarsinta jo pavardė. Dėkojame ir dar vienai tauragniškei, kurios prasminga ir mokymuisi labai reikalinga dovana mokinukų laukia grįžtančių po atostogų. Ačiū visiems, kurie prisimena mūsų mažuosius ir savo gerumo bei dosnumo dėka leidžia tikėti Kalėdų stebuklais.

Per Kalėdas linksminosi ir suaugusieji

Tikras karnavalas!

Programą stebėti buvo įdomu

Nežinau, kaip Jūs, bet aš visada laikiu Kalėdų. Snieguolė juk turi jų laukti! Nesvarbu, kad dažnai Kalėdos nebūna baltos, bet šventę susikurti galima. Man patinka Kalėdos Tauragnuose. Tiesa, šiais metais buvau truputį išsigandusi, net su Kalėdų seneliu savo baimėmis pasidalinau – kultūros centro salė, kur bendruomenė turėjo švęsti, laukti Kalėdų senelio ir dovanų, atrodė tuštoka. Gal per purvą nesislorėjo eiti iki kultūros centro, bet juk visur šaligatviai (tiesa, pastebėjau, kad daug tauragniškių mieliau

eina gatve, o dar be atšvaitų, oi, nesaugo savo gyvybės! Bet čia jau nukrypau nuo temos). Ir ne tik šaligatviai, bet ir suoliukai pastatyti. Gal kai kurie žmonės beeidami pavargo, prisėdo pailsėti ir kultūros centro nebesiekė?

Dideliam mūsų džiaugsmui, salė labai greitai prisipildė švęsti nusiteikusių tauragniškių ir jų svečių. Jau sakiau, kad man patinka Kalėdos Tauragnuose. Šventėje netrūksta išmonės, geros nuotaikos ir emocijų, šokių ir žaidimų. Dar man labai patinka, kad žmonių nereikia labai smarkiai raginti dalyvauti žaidimuose – jie aktyvūs, drąsūs ir artistiški! Kol mes su Kalėdų seneliu artėjom prie Tauragnų, kultūros centre jau vyko veiksmas: buvo labai žaismingai palydėti Ožkos ir sutikti Ugninės Ugninės Beždžionės metai. Gal pastebėjot, kad ne tik Kalėdų senelis, bet ir aš, Snieguolė, buvau apsirengusi raudonai. Kad sektųsi! Palankaus horoskopo ir

Utenos r. savivaldybės tarybos narys Darius Šinkūnas susirinkusiems padovanojo 2016 metų kalendorių

Jums linkiu. Tikrai ne tokio, pagal kurį įsimylėtumėt kokį svetimą šalį, kaip Senelių augintinė Ožkelė, išlektumėt į svečias šalis ir paskui siųstumėt namo egzotiškas dovanas. Ožkelė atsiuntė Beždžionėlę. Kažin, kaip jai seksis mūsų krašte? O kad mūsų namus lydėtų laimė ir sėkmė, linkėjo Tauragnų seniūnijos seniūnas Alvydas Danauskas ir Utenos rajono savivaldybės tarybos narys Darius Šinkūnas. Jis šiais metais vėl tauragniškiaus pradžiugino kalendoriais ir paprašė mūsų juos įteikti. O mes paprašėm eilėraščių, dainų ir žaidimų. Ačiū, kad buvot aktyvūs. Matyti, kad mūsų laukėt, nes vaikai išmoko gražių eilėraščių ir dainelių, o ir dideli vaikai ir eiles deklamavo, ir mįsles sakė. Dar mus su Kalėdų seneliu labai nudžiugino aktyvūs tauragniškiai, kuriems mes sugalvojom nominacijas, ir gražiai papuošti miestelio namai. Vieni gyventojai negailėjo investicijų ir savo namus papuošė įvairiomis spalvomis šviečiančiomis elektrinėmis girliandomis, kiti prisiminė mamų ir močiucių užsiėmimą ir iš popieriaus prikarpė angelų, snaigių ir kitokių grožybių. Ne viską gal ir pastebėjom, nors slapta vaikščiojom dvi dienas ir stebėjom, kas ką gražaus sukūrė. Daugiau kaip 50 namų pasipuošė, jų šeimininkus ir pasveikinom. O nominacijos buvo dvi: Metų dovana – Giedrei Tubelienei už kultūros namams padovanotą šaldytuvą, ir Metų iniciatyva – Antanui Skliausčiui bei Justui Šinkūnui už entuziazmą pravedant šokius kultūros namuose ir suremontuotus tam skirtus įvairius muzikinius prietaisus. Neskaiciavom, bet gal salėje mažai buvo žmonių, kurie negavo kokios nors dovanos. Jei ne iš Kalėdų senelio maišo, tai iš labai išradingos Ligitos Balčiūnienės rankų. Tik reikėjo šiek tiek pagalvoti ir suskubti atsakyti į smagios viktorinos klausimus. Tiesa, išdalinę dovanas ir pažaidę, mes su Seneliu išėjom, bet vis tiek žinom, kaip smagiai visi linksminosi, ir dėl to labai smagiai jautėmės

Bronė Juknevičienė

Laimės formulė

Jau ketvirtą kartą Lietuvoje vyksta „Globalios Lietuvos“ apdovanojimai, globojami Lietuvos Respublikos Prezidentės. Šiais apdovanojimais pagerbiami užsienyje gyvenantys, dirbantys ir studijuojantys lietuviai, kurie siekia išlaikyti tvirtą ryšį su Lietuva, ją garsinti ir prisidėti prie globalių galimybių šaliai sukūrimo. 2015 metais „Globalios Lietuvos apdovanojimuose“ buvo nominuoti 37 asmenys iš 10 šalių. Apdovanojimus gavo 9 laureatai. Tarp jų – ir uteniškiai verslininkai **Povilas Jankauskas ir Vaida Kazlauskaitė**, prieš porą metų Utenoje įkūrę kepyklėlę-kavinę „Vanilinis dangus“. Jie pelnė nominaciją už tarptautinę patirtį Lietuvos regionams.

Taigi yra puiki proga pasveikinti sėkmingai dirbančius jaunos žmones, pasidžiaugti kartu su jais, tuo labiau, kad Povilas ir Vaida gyvena Tauragnuose. Su Povilu kalbėjomės kavinėje „Vanilinis dangus“, todėl turėjau ne vieną progą įsitikinti, kad Povilas savo darbe mato ir džiaugsmą, ir prasmę. Jau įjungiau diktofoną, kai trys jauni žmonės mane užkalbino ir parodė, kokį tortą jie užsakė tē-

keliaudami kitų sveikinti. O jau žaidimo, kai reikėjo persirengti Ligitos paruoštais drabužiais ir suvaidinti atitinkamą personažą, smagumas! Džiaugėmės ne tik Ligitos išmone, bet ir „artistų“ fantazija. Oi, kokie drąsūs, išradingi ir artistiški tauragniškiai! Visų personažų negaliu išvardinti, nes nemačiau, tik pasakojimus girdėjau, bet apie didingo stoto „jaunąją“ ir jos mestą puokštę garsas plačiai pasklido.

Iki vėlumos netrūko smagios muzikos, šoko ir jaunas, ir senas, karaliavo gera nuotaika ir puikios emocijos. Man tikrai patinka Kalėdos Tauragnuose! Ir Kalėdų seneliui patinka. Taigi ties tuo ir pasirašom, žadam ir 2016-ųjų palydėtuvėse dalyvauti.

Snieguolė ir Kalėdų senelis
(arba Bronė ir Vidas Juknevičiai)

Kalėdų senelio dovanos

čio jubiliejui. Supratau, kad jie taip norėjo pasidžiaugti ir padėkoti už puikų aptarnavimą. Tik tas žodis čia nelabai tinka, greičiau – bendravimą.

Jaunuoliai papasakojo, kad jie iš Utenos, bet šiuo metu gyvena toli, Londone. „Apie kepyklėlę išgirdome iš draugų, reklamą radome internete. Jau antrus metus iš eilės tortą tėčio gimtadieniui užsisakinėjame tik čia, nes ir skanus, ir gražus. Ir dar malonus aptarnavimas. Mes patys panašiai dirbame Londone, restoranuose jau šeši metai, matome, kad čia kažkas panašaus, ką rastum užsienyje. Nieko panašaus Utenoje nėra. Kitur net į akis nežiūri, o šioje kavinėje klausia, kaip sekasi, kaip nuotaika, gali pasišnekėti, net ką nors įdomaus sužinoti. Bendravimas labai daug reiškia kavinės klientams, mes tą tikrai žiname. Todėl net nekyla mintis eiti kur nors kitur. Ir savo pažįstamiems tą patį sakome“.

Pasakoja Povilas Jankauskas: „Išva-

žiavom 2006 metais. Kaip ir didžioji dauguma išvažiuojančių iš Lietuvos nesijautė saugūs finansiškai. Turėjo gimti vaikas, jautė, kad bus sunku jį auginti. Išvažiuom ieškoti lengvesnio kelio. Ir atrodė, kad bus lengviau, ir buvo lengviau. Mums buvo apie 20 metų. Labai jauni. Mes ir dabar jauni! Žmona Vaida visą laiką dirbo lietuviškų prekių parduotuvėje, visus šešerius metus. O aš išbandžiau labai daug darbų. Nuo pačio šlykščiausio darbo iki darbo prekybos centre (tai buvo mano paskutinis darbas). Gyvenom ir dirbom Šiaurės Airijoje. Pats pirmas darbas buvo naktiniame klube, nes aš į fabrikus eiti nenorėjau. Ir anglų kalbą norėjosi patobulinti. Pagrindai buvo, bet nebuvo nei gero tarimo, nei kalbėjimo, nes per pamokas mokytoja šnekėjo lėtai švaria anglų kalba. Man norėjosi bendrauti anglų kalba. Didžioji dalis atvykusių – lietuviai, lenkai, portugalai – būtent ir keliauja į fabrikus. Supratau, kad ten nieko neišmoksiu. Kantriai laukiau, kol galėsiu dirbti ten, kur yra šansas kažką pasiekti.

Pramokau anglų kalbos, bandžiau eiti kitur, nes naktiniame klube darbas naktimis, mažai darbo valandų. Norėjosi ir daugiau darbo valandų, ir rimtesnio atlyginimo. Tiesiog buvo noras pajauti, ką reiškia gerai gyventi. Įsidarbinau traškučių fabrike (tai nebuvo sėkmingas darbas). Mane paskyrė dirbti patalpoje, kur sueina visos lupenos, krakmolos, turėjau žiūrėti, kad nepersipildytų cisterna. Ten drėgna, pelėsis, nes ilgai buvo netvarkoma. Tikrai nemalonius vaizdus, ypač kai tikėjausi geresnio darbo. Ilgai nedirbau, jaučiausi nemaloniai, nes niekas į tavę rimtai nežiūri. Jaučiausi tikras emigrantas, dirbdamas purviniausią darbą. Perėjau per agentūras. Stengiausi susirasti kuo daugiau darbo, kad būtų pinigų. Dirbau fabrikuose. Nusprendžiau pasimokyti. Metropolitan kolegijoje mokiausi rinkodaros ir dirbau fabrike. Įsidarbinau TESCO prekybos centre, tai panašiai kaip pas mus Maxima, tik požiūris skiriasi. Pas mus daugeliui atrodo, kad ne lygis dirbti kasininke, o ten manoma, kad yra gera darbo vieta, ir atlygi-

Povilas Jankauskas ir Vaida Kazlauskaitė (nuotr. iš interneto)

nimas, ir poilsis, ir socialinės garantijos tinkamos. Pakliuvau vos ne atsitiktinumo dėka, nes ir jiems reikia žmonių, kurie dirbtų mažai valandų. Pradėjau viename skyriuje puse etato, po to gavau darbą visu etatu internetinės prekybos skyriuje. Žmonės užsisako, o mes surenkam prekes. Labai vertinami tie, kurie dirba viršvalandžius, arba sutinka pasilikti po darbo valandų ypatingais atvejais. Vadybininkas manimi labai džiaugėsi, aš būdavau tas, kuris pasilikdavo iki galo. Net jei neturi išsilavinimo, visada yra galimybė kilti karjeros laiptais. Nusprendžiau tapti vadybininku, nes ir atlyginimas dvigubai didesnis, ir statusas tarp emigrantų bus aukštesnis. Išsilaikiau visus testus. Atlikau praktiką, reikėjo pasirinkti darbo vietą ir – trinkt – sugalvojom grįžti atgal! Emigrantas yra emigrantas, nesvarbu, kaip gerai kalbi angliškai. Sutariau gerai su bendradarbiais, bet kartas nuo karto išlįsdavo, kad esi emigrantas ir atvažiavai vogti iš vietinių darbo. Vis būdavo bandymų užgauti. Dažnai sulaukdavau klausimo: „Tai tu ne iš Rusijos?“ Ir patys lietuviai emigrantai menkina požiūrį į save. Bent 40 procentų emigrantų tarp lietuvių yra tie, kurie pakliūna į laikraščių kriminalines kronikas. Tai tikrai daug. Savaitgaliai ir atostogos – besaikis gėrimas. Kaip ir Lietuvoje. Išvažiavęs dažnas gyvenimo būdo nepakeičia. Tie, kurie nori dirbti ir gyventi, nebijo darbo, nebijo viršvalandžių, turi arba įgyja išsilavinimą, gauna gerus darbus. Daug ir tokių, kuriems gerai fabrike

Kepyklėlėje-kavinėje (nuotr. iš interneto)

– atidirbo darbo savaitę ir po to geria. Nebenorėjom būti emigrantais. Žaidžiau futbolą, bet airiai labai atsargiai žiūri į atvykėlius, nenoriai priima į savo ratą. Nori – treniruokis, bet jokiose varžybose nedalyvaudavau. Lietuviai irgi sukiojasi tarp savų. Aš nevartoju alkoholio, tai nepritapdavau nei ten, nei ten. Tos priežastys ir nulėmė grįžimą. Tiesiog vieną vakarą susėdom su Vaida ir nusprendėm grįžti. Berods, Vaida ir pasakė, kad gal nieko būtų grįžti į Lietuvą. Taip ir nusprendėm: kitais metais susitaupom pinigų pradžiai ir grįžtam. Turėjom santaupų, galėjom dirbti samdomą darbą, bet labai norėjosi turėti kažką savo, nors ir supratom, kad Lietuvoje bus sunkiau. Buvo rizika, kad čia viską prarasim ir teks grįžti atgal. Investavom viską, ką turėjom, pasirinkom verslą, o ne darbą nuo 8 iki 17 val. Vilniuje esu dirbęs kavinėje, žmona, gimus vaikams, pradėjo domėtis kepiniais, taip ir atsirado mintis įkurti kepyklelę. Mes pasirinkom šiek tiek sunkesnę kelią, nes reikėjo įsijausti ir į paprastą darbuotoją, būti ir vadybininku, ir rinkodaros specialistu, ir finansininku, ir valytoju. Traukė bendravimas su klientais, kur nereikėtų labai daug dirbti, verstis per galvą. Mėgstu bendrauti, todėl save tokiam darbe matau ir dabar, ir po 20 metų. Norėjosi dirbti savo malonumui. Norėjosi atnešti naujų idėjų į Lietuvą, sukurti vietą, kur žmonės vos įėję pro duris bus pakalbinti, išlydėti su šypsena. Nemažai yra parduotuvių ir kavinių, kur tave sutinka vos ne „ko čia atėjai“. Mes nusprendėm, kad pas mus taip nebus. Nesvarbu, kas yra namuose, bet žmonės turi pasitikti su šypsena, pakalbinti – sukurti tam tikrą aurą. Atvažiuodavom atostogų, matėm kavines, picerijas, dėmesį patraukė kavinė po laiptais „Aušros“ prekybos centre. Mums norėjosi kitokios vietos, jaukesnės, šviesesnės, kitokio požiūrio į klientą, kokybiško produkto. Kai uždirbi labai daug, gamini daug, tas malonumas dingsta, tampi robotu ir tada jau pasidaro „Maxima“ – negali dirbti ramiai, su pasimėgavimu. Stengiamės diegti kavos gėrimo kultūrą – kad žmonės galėtų ramiai atsistoti, išgerti kokybiškos kavos, kalbėtis su draugais, kur nebūtina užsisakyti picą. Mūsų kavinė turi būti vieta ne prisivalgyti, o būtent pabendrauti.

Kaip apsigyvenom Tauragnuose? Pakabinom skelbimą, kad jauna šeima ieško išsinuomotį būstą. Pripratę prie namo, buto nenorėjome. Mums paskambino iš Tauragnų, nuvažiavom, pažiūrėjom – viskas tiko. Daug dar nematėm, nes po darbo norisi pailsėti, pasėdėti su knyga rankoje. Miestelis pasirodė ramus.

Nustebino bendruomenės aktyvumas, spektakliai ir koncertai kultūros centre, miestelio puošimas per šventes. Apsidžiaugėm, kad yra mokyklėlė ir darželis. Tik apsidžiaugėm trumpam, nes dukrai pamokos baigtusi anksti, reikėtų važiuoti jos paimti. Dėl darbo nutarėm ją vežiotis kartu ir leisti į mokyklą Utenoje. Vienai dukrai devyneri, kitai liepos mėnesį sueis penkeri. Darželyje nedaug vaikų, visi gauna pakankamai dėmesio. Ir vyresniąją norėtusi leisti į mokyklą Tauragnuose, nes jie turi daug veiklos, konkursų ir kelionių, bet neturime galimybių dėl savo darbo grafiko. Bet kiekviena vieta turi savo plusų ir savo minusų. Gal pragyvensim visą gyvenimą Tauragnuose, o gal išvažiuosim, kaip išvažiavom į užsienį. Nesam abu labai kultūriškai aktyvūs, bet gal kada įsijungsime į bendruomenės gyvenimą.

Savo kavinėje mes sugalvojom svečiams pasiūlyti paskaityti knygų. Knygos kavinėse jau tampa įprastu dalyku, todėl ir pas mus atsirado. Mes naiviai tikėjomės, kad atsiras žmonių, kurie ateis pas mus, pasiims puodelį ar pora kavos ir skaitys knygą. Po to ateis vėl ir skaitys toliau, nuo ten, kur pabaigė. Tokių dar nebuvo. Populiariausia knyga „Neregėta Lietuva“, kurią galima vartyti.

Neturim prioriteto kuo greičiau uždirbti milijono ar išsiplėsti iki penkiolikos ar dvidešimties kavinių. Turi būti viena vieta, kuriai tu atiduodi savo širdį. Dukros kol kas labai palankiai žiūri į mūsų verslą, yra pagrindinės naujų produktų testuotojos, pasako, kas skanu, kas neskanu. Bando ir pačios prisidėti prie kepinų, aišku, viskam yra ribos, kažką leidi, kažko neleidi daryti. Gal vėliau jas patrauks kiti dalykai, o kol kas jos nepraleidžia progos pasigirti, kad tėvai kepa tortus. Kol dirbom tik dviese, būdavau ir už baro, ir kepdavau, ir sutepinėdavau, ir puošdavau. Dabar kepu mažiau, nes yra pagalbinė darbuotoja, bet puošiū tortus. Tie tortai, kurie su figūrėlėmis, yra mano. Žmona daro gėlių, uogų kompozicijas. Darbus pasiskirstę, bet žinau viską nuo A iki Z, kas kaip turi vykti. Nėra darbo, kurio nebūčiau dirbęs ar bijočiau dirbti. Namuose valgyti gamina tas, kuris anksčiau grįžta. Nevengiam ir dešrelių, ir kito greitai paruošiamo maisto. Grįžus jau nebesinori kepti kugelio ar kotletų. Kai turim daugiau laisvo laiko, pasilepinam maistu, kurį reikia ilgiau ruošti.

Eilinė mūsų darbo diena atrodo taip. Nuvežam vaikus į darželį ir į mokyklą. Po puoduko kavos pradedam kepti keksiukus, tortus, biskvitus, juos sutepam. Paruošiam pardavimui iš anksto suteptus tortus. Jei būna užsakymų, juos paruošiam. Susitvarkom – ir namo. Samdyta darbuotoja ateina 7 val. ryto, o mes darbą pradedam 7.30 ar 8 val. Nenorim kankinti nei savęs, nei darbuotojų, nesikeliame 3–4 val. nakties. Tortus ir biskvitus iškepam kitai dienai, sutepam, sudedam į formas. Kitą dieną puošiame. Tortų nekepam daug, nestovi prikrauti šaldytuvai. Norisi,

kad klientai gautų kokybišką šviežią gaminį. Nenaudojam jokių skaniklių, dažiklių ar konservantų. Neprikraunam vitrinų, kad nereikėtų galvoti, kaip kepinius „iškišti“. Nuo pat pirmos dienos laikausi tokios taisyklės – niekada neprašau darbuotojo daryti tokio darbo, kurio negalėčiau daryti pats. Jei darbo pabaigoje lieku vienas, nuvalau stalus, išvalau tualetus, išplaunu grindis. Nesu baltarankis, kad baidyčiausi tokio darbo. Jei pats negalėčiau to daryti, samdyčiau valytojus.

Darbo pradžioje labiausiai stebino, kad žmonės nesisveikina. Užaina į kavinę, bet nesisveikina ir nežiūri į akis. Ypač vyresni žmonės. Labai stebino, kad tiek daug piktų žmonių, nepatenkintų savo gyvenimu. Jiems nereikia nei pasisveikinimo, nei bendravimo. Ilgainiui priprato, kad čia dirba laimingi žmonės. Pikti ir nelaimingi pas mus tiesiog nustojo eiti, nes juos gal erzino mūsų gyvumas, geranoriškumas. Žmonės priprato pasisveikinti, atsisveikinti, palinkėti geros dienos, nusišypsoti, pasidžiaugti, kad atidarėm kepyklėlę.

Kai ko išmokom ir mes. Prisimenu vieną atvejį, kai supratau, jog negali spręsti apie žmogų „iš viršelio“. Būna, ateina toks žmogus, prastai apsirengęs, toks pavargęs nuo gyvenimo, visas susikuprojęs, nežinai, kaip su juo kalbėtis, ką jam siūlyti, ar iš viso siūlyti. Ir jis nejaukiai jaučiasi. Vieną kartą atėjo tokia močiutė, stumdama seną vežimėlį, tik ratukai likę, ji to vežimėlio dar ir prisilaiko, vežimėlyje maišai, šiukšlės... Vos ne pro langą įlindusi apsižiūrėjo, ar ten pataikė. Įėjusi be užuolankų pasakė, kad tuoj jos gimtadienis, sueis 80 metų. Norėtų užsisakyti tortą, girdėjo, kad čia nepigu, bet draugės sakė, kad labai skanu. Ir jai norisi gražaus ir skanaus torto. Paklausiau, kas domina, ką mėgsta, kas turi būti ant torto. Jai reikėjo tik kad būtų užrašyta „80“. Tuo metu kavinėje buvo tokia porelė, matyti, kad gyvena pakankamai gerai. Kai jie priėjo atsiskaityti, močiutė merginos paprašė pagalbos, ką jai pasirinkti. Mergina paklausė, kaip ir aš, kas jai patinka. Kai priėjom prie kainos klausimo, pasakiau, kad paprastai tortas kainuoja nuo dvylikos eurų. Močiutei pasirodė, kad nieko baisaus tokia kaina. Bet aš priminiau, kad nuo 12 eurų prasideda kaina, o jos norimas tortas kainuos apie 20 Eur. Močiutė šiek tiek nustebo, nes kaina gerokai šoktelėjo. Vyriškis, nieko nesakydamas, išsitraukė 10 Eur ir padėjo ant prekystalio – sumokėjo pusę torto kainos. Pasakė, kad sveikina su gimtadieniu. Ir aš, ir močiutė buvom labai nustebinti. Labai retas žmogus gali taip pasielgti, ypač iš pasiturinčių. Yra dar gerų žmonių Lietuvoje. Ir dar buvo atvejis iš tos pačios „močiučių serijos“. Į kavinę atėjo močiutė, apsižiūrėjo, kas vitrinėje, išsiėmė kapšėlį ir pamatė, kad jai neužteks pinigų. Tuo metu mes ką tik buvom atidarę kepyklėlę. Aš pavaišinau močiutę, ji buvo labai patenkinta, nors iš pradžių atsisakinėjo, kaip ir visi, kai siūlaisi pavaišinti. Taigi močiutė suvalgė keksiuką, pagyrė, kad labai skanu, išeidama apžiūrėjo kainas, o kitą dieną atnešė 2,20 Lt (tai buvo dar iki Eur įvedimo). Liko išdidi, nors gal jai tie 2,20 buvo labiau reikalingi kruopoms ar batonui nusipirkti.

Globalios Lietuvos apdovanojimas tikrai nustebino, net nežinojom apie tokią organizaciją. Gal ir buvom girdėję, bet „neužfiksavom“. Nustebinti ir pamaloninti, kad būtent uteniškiai nominavo. Tai rodo, kad žmonės vertina mūsų darbą, nors kartais ir atrodo, ypač, kai kavinėje būna tuščia, kam čia mūsų reikia.

Norėtusi palinkėti, kad žmonės daugiau tikėtų tiek savimi, tiek kitais žmonėmis. Verslininkai tikrai įdeda daug darbo į savo kūrinį, į tai, kad produktas pasiektų klientą. Aišku, ne visi tokie yra, bet norėtusi, kad žmonės nelauktų apgavystės vieni iš kitų. Čia aš kalbu plačiąja prasme. O savo klientams norėčiau palinkėti gerų ateinančių metų ir daugiau saldumynų!“

Kol kalbėjausi, suskaičiavau, kad interviu teko nutraukti šešis kartus, lankytojai vis ėjo pirkti keksiukų ir sausainių, o jei pirko kavą, tai sėdėjo ilgai, kalbėjosi. Povilas ir kavinės svečiai persimesdavo vienu kitu žodžiu, vieniems buvo malonu, kad jie vertinami, šeiminkui – kad jo darbas vertinamas. Povilas juokėsi, kad ir naujienų daug sužino, nes žmonės įprato bendrauti. Žinodama, kokios darbo filosofijos laikosi „Vanilinio dangaus“ savininkai, visai nesistebėjau, kad vienas kitą gali kalbinti visai nepažįstami žmonės ir pasidžiaugti, jog nusipirko skanų ir gražų tortą!

Vyantas Varneckas

Eilėraščiai iš knygos „Brydė žvaigždžių lietuje“

Gimtinės žiemužė

Jau atskrido žiema
Į gimtąsias palaukes,
Gal visi balto sniego
Su nostalgija laukėm.

Oi, žiemužė, žiema
Nuostabi, sidabrinė.
Tavimi nuolatos
Apsigaužia gimtinė.

Kaip nyku sutemoj
Būtų brist per purvyną,
Bet dabar sidabru
Nubarstyta laukymė.

Kai žvaigždėta naktis
Mus aplanko netyčia,
Nėr gražesnio dangaus
Kaip gimtinėj matyto.

Jei tu...

Jei tu esi senjoras,
Dažnai į praeitį grįžti...
To nori, ar nenori,
Ji lieka tavo atminty.

O naktys tos bemiegės
Skraidina tėviškėn tave...
Kur būtum tu nubėgęs –
Grįžti į tėviškę sapne.

AKTUALIJOS

(informacija iš interneto)

**Tauragnų seniūnijos seniūnaitijų seniūnaičių
rinkimų
GRAFIKAS**

Tauragnų seniūnaitija (Tauragnų mstl., Tauragnų, Politiškių, Paakmenio, Juodiškių, Žebriškių, Liegavietės, Nečioniškio, Priepalės, Pilkenių, Stūglių, Stučių, Alksniškių kaimai) – sausio 26 d. 11-19 val.; Tauragnų seniūnijos administracinis pastatas, A. Musteikio g. 35.

Klykių seniūnaitija (Klykių, Inkartų, Vilkablaudzės, Musteikių, Vidžiūnų, Kalvių, Ruzgiškių, Rukšėnų, Bajorų, Sirvydžių, Gaidžių, Martyniško kaimai) – sausio 28 d. 17 val.; Bendruomenės namai, Ažuolų g. 3, Klykių kaimas.

Minčiagirės seniūnaitija (Šeimaties, Daunorių, Stapšėnų, Varpiškių, Varniškių, Vyžių, Skroblaus, Rūgšteliskio, Minčios, Paažvintės, Aukštaglynio, Vaišnoriškės, Strazdų, Šuminų kaimai) – sausio 28 d. 15 val.; Eigulių g. 12, Daunorių kaimas.

Sėlės seniūnaitija (Sėlės, Tautiško, Kaboriškių, Jačiūniškių, Taurapilio, Šimkūnų, Žiezdrių, Gaidelių, Bernotiškio, Geguniškio, Grašių, Beržatilčio, Kamšos kaimai) – sausio 27 d. 13 val.; Gaidelių kaimas, namas Nr. 4.

Piliakalnio seniūnaitija (Maleckazemio, Ryliškių, Pavarlio, Linkų, Raistinių, Kazimieravo, Jauniškių, Imbriškių, Avižieniškio, Rugeniškio, Papirčių, Kazokiškio kaimai) – sausio 27 d. 15 val.; Medžiotojų namas, Piliakalnio g. 8, Maleckazemio k.

Kviečiame visus gyventojus ateiti balsuoti.

**Kandidatus į seniūnaičius prašome kreiptis į
seniūniją iki sausio 22 dienos**

Tauragnų seniūnijos seniūnas

Prieš šventes Lietuvos Respublikos Seimas priėmė nutarimą „Dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės projekto „Kelias Vilnius–Utena“ ir leido valstybei prisiimti 169,3 mln. eurų vertės įsipareigojimus viešojo ir privataus sektorių partnerystės būdu rekonstruoti beveik prieš 30 metų nutiestą betoninį kelią iš Vilniaus į Uteną.

2015 m. Vietos bendruomenių savivaldos programai įgyvendinti Tauragnų seniūnijai buvo skirta 3743 Eur. Už juos įsigyta krūmapjovė, benzopjūklas, gyvatvorių žirkklės, sniego purkštuvas, stendai (3 vnt.), pastoliai (2 vnt.), nuotraukų rėmeliai (12 vnt.).

Nuo sausio 1 dienos mokinio krepšelis didėja 34 eurai, jis sieks 1014 Eur.

Nuo sausio 1 dienos didinami visų pedagogų atlyginimai. Mažiausiai uždirbantiems – ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogams – darbo užmokestis kils iki 7 proc., šiemet jų algos jau didėjo 10

proc. Pradedantiems bendrojo ugdymo mokyklų mokytojams atlyginimai didės 5 proc., visiems kitiems – 3 proc.

Nuo sausio 1 dienos įsigaliojo socialinės paramos mokiniams įstatymo pakeitimai. Mokiniais, pagal įstatymą turintiems teisę gauti socialinę paramą 2016/2017 mokslo metams, 25 procentais padidintas mokinio reikmenims įsigyti skiriamų lėšų dydis – nuo 45,6 iki 57 eurų.

KVIEČIAME**A + A Seniūnijoje**

gruodžio mėn. mirė

*APOLIONIJA KAVALIŲSKIENĖ,
85 metų, Tauragnai;*

*GENOVAITĖ GIMBUTIENĖ, 82 metų,
Tauragnai;*

ONA GRIGONTIENĖ, 86 metų, Tauragnai
Užjaučiame artimuosius

Nuotraukos Danguolės Grabauskienės,
Kristinos Levčenkienės, Aldonos Tartilienės,
Žymanto Trimonio

Redagavo ir maketavo
Danguolė Grabauskienė
Spausdino Utenos spaustuvė